

קיצור הדף היומי

יום שישי, ח' באדר ב' תשפ"ב

יבמות • ד

ויקשה: לולא 'עליה' הייתי אומר שערזה מתייבמת?

הרי אין עשה ייבום דוחה לא תעשה שיש בו כרת ערוה!

שהרי מנין דעשה דוחה לא תעשה

'לא תלבש שעטנז', וסמיך 'גדילים תעשה לך' [כלאים בציצית],

ומנין שדורשים סמוכים

א. ר"א: 'סמוכים לעד לעולם..'

ב. ומצאנו סמוכים לראב"ע: שאין חוסמין כופין יבמה למוכה שחין-

'לא תחסום שור בדישו' וסמיך 'כי ישנו אחים יחדיו..'

ג. ואמר ריו"ס: שאפי' ר"י שלא דורש סמוכים, במשנה תורה דורש,

בעלמא לא דורש - ד'מכשפה לא תחיה' וסמיך 'כל שוכב עם בהמה..'

לב"ע: 'מכשפה כ'נהמה' - בסקילה, אבל לר"י: נלמד מ'אוב וידעוני'.

ובמשנה תורה דורש - ד'ונתן האיש השוכב.. וסמיך 'לא יגלה כנף אביו'

לר"י: לאסור אנוסת אביו שנסמך לפרשת אונס,

ולרבנן: לאסור שומרת יבם של אביו, ולעבור בב' לאוין.

והטעם שבמשנה תורה דורש - או שמוכח או שמופנה לסמוכים:

מוכח - שאם לא, יכתבנו בפרשת עריות,

מופנה - שאם לא, יכתוב רק 'לא יקח איש את אשת אביו'.

וכמו"כ בציצית, מוכח - שיכתבנו בפרשת ציצית,

מופנה אף שצריך 'לא תלבש שעטנז..' שלא מוכרי כסות אין הנאה,

וצריך 'נגד כלאים שעטנז לא יעלה עליך' לאסור העלאה הנאה מועטת,

מ"מ 'צמר ופשתים' מופנה -

דתדברי"ש: שבנגעים 'צמר ופשתים' - אף כל מקום שנאמר 'בגדים', כך.

ואף קרא דלבישה נלמד 'שעטנז שעטנז' מהעלאה שנאמר בו בגד.

אבל אין ללמוד כלאים בציצית מ'ועשו.. ציצית על כנפי בגדיהם',

והרי לתדברי"ש: 'בגדים' צמר ופשתים הם,

וציוה לתת עליהם 'פתיל תכלת', שצמר הוא! [מדשש פשתן],

- שהייתי דורש 'הכנף' מין כנף - **צמר לצמר** - ואז תצבע תכלת,

ופשתים לפשתים - ואז אין מצות תכלת,

קמ"ל מופנה דסמוכים שאפי' צמר לפשתים ופשתים לצמר.